

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

14 päivänä heinäkuuta 1971 *

Asiassa 10/71,

jonka Luxemburgin Tribunal d'arrondissement (rikosasiain jaosto) on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Luxemburgin Ministère public (yleinen syyttäjä)

vastaan

**Madeleine Muller (J. P. Heinin leski),
Alphonse Hein,
Eugène Hein,
André Hein,**

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen kilpailusääntöjen tulkinnasta jokisataman rakentamisen yhteydessä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat A. M. Donner ja A. Trabucchi (esittelevä tuomari), tuomarit R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore ja H. Kutscher,

julkisasiamies: A. Dutheillet de Lamothe,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

- 1 Luxemburgin Tribunal d'arrondissement (rikosasiain jaosto) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 20.2.1970 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 17.3.1971, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä perustamissopimuksen tulkinnasta Mosel-joen jokisataman (Mertertin satama) perustamista ja rakentamista koskevan kansallisen lainsäädännön yhteydessä.
- 2 Ensiksi kysytään, "antaako yhteisön oikeus yleisesti kyseisellä alueella välittömiä oikeuksia kansallisen oikeuden alaisille yksityisille oikeussubjekteille, ja onko asia näin erityisesti Mosel-joen erään jokisataman rakentamisesta ja käyttämisestä 22.7.1963 annetun Luxemburgin lain, sellaisena kuin se on muutettuna samasta asiasta 26.6.1968 annetulla lailla, soveltamisalalla".
- 3 Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, kysytään "ovatko ja missä määrin edellä mainittujen lakien säännökset ristiriidassa joko Rooman sopimuksen sanamuodon ja tarkoituksen kanssa tai sääntöluonteisten toimenpiteiden tai muiden kyseisissä perustamissopimuksissa perustettujen toimivaltuutusten elinten määräämien velvoitteiden kanssa ja missä määrin ne ovat näiden kanssa ristiriidassa".
- 4 Vaikka kysymykset ovat epätarkkoja, tuomion perustelut osoittavat selvästi ennakkoratkaisupyynnön kohteen.
- 5 Kansallinen tuomioistuin huomauttaa erityisesti, että kyseisen sataman käytöstä vastuussa olevalle Mertertin satamayhtiölle laissa myönnettyjen etujen ja etuoikeuksien vuoksi ja niistä muille Moselilla satamatoimintaa harjoittaville yrityksille johtuvan epäedullisen kilpailuaseman vuoksi herää epäily kyseisten lakien yhteensoveltuvuudesta yhteisön kilpailusääntöjen kanssa.
- 6 Kansallinen tuomioistuin on katsonut tarpeelliseksi ennen 26.6.1968 annetun lain 2 pykälän kolmansien osapuolten satamatoimintaa rajoittavista määräyksistä säädettyjen rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamista saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tulkinnan, jonka avulla se voisi ratkaista ongelman valtionsisäisen oikeuden myöhempien sääntöjen yhteensoveltuvuudesta yhteisön kilpailusääntöjen kanssa.
- 7 Vaikka perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuin

ei ole toimivaltainen ratkaisemaan kansallisen määräyksen tai säännöksen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa, se voi kuitenkin erottaa kansallisen tuomioistuimen esittämien seikkojen perusteella kansallisen tuomioistuimen esittämien kysymysten sanamuodosta perustamissopimuksen tulkintaan kuuluvat osat.

- 8 Tuomioistuimen esittämien seikkojen perusteella esitettyjen kysymysten kohde kuuluu perustamissopimuksen 90 artiklan soveltamisalaan.
- 9 Kyseisen artiklan 1 kohdassa kielletään yleisesti jäsenvaltioita toteuttamasta ja pitämästä voimassa mitään toimenpidettä, joka koskee julkisia yrityksiä taikka yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia, ja joka on ristiriidassa perustamissopimuksen sääntöjen, etenkin perustamissopimuksen 7 ja 85–94 artiklassa määrättyjen sääntöjen kanssa.
- 10 Saman artiklan 2 kohdassa määrätään kuitenkin, että yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sovelletaan perustamissopimuksen sääntöjä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä, kuitenkin sillä varauksella, että kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa.
- 11 Viimeksi mainitun määräyksen soveltamisalaan voi kuulua yritys, joka nauttii tiettyjä etuoikeuksia sille laillisesti määrätyn tehtävän suorittamiseksi ja jolla on tätä tarkoitusta varten tiiviit suhteet viranomaisiin ja joka on vastuussa kyseisen valtion jokiliikenteen tärkeimmästä osasta.
- 12 Jotta esitettyihin kysymyksiin voitaisiin vastata, on tarkasteltava, perustetaan-ko 90 artiklan 2 kohdassa yksityisille oikeussubjekteille oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojeltava.
- 13 Kyseisen artiklan 2 kohdassa ei anneta ehdotonta määräystä.
- 14 Kyseisen määräyksen soveltamiseen kuuluu yrityksille, joita asia koskee, annetun erityistehtävän toteuttamiseen ja yhteisön etujen suojelemiseen liittyvien vaatimusten arviointi.
- 15 Kyseinen arviointi perustuu yleisen talouspolitiikan tavoitteisiin, joihin jäsenvaltiot pyrkivät komission valvonnassa.
- 16 Näin ollen 90 artiklan 2 kohdassa ei tässä vaiheessa perusteta yksittäisiä

oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojeltava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 90 artiklan 3 kohdassa komissiolle määrätyn toimivallan harjoittamista.

Oikeudenkäyntikulut

- 17 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Luxemburgin suurherttuakunnan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 90 ja 177 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut sille Luxemburgin Tribunal d'arrondissementin (rikosasiain jaosto) 20.2.1970 tekemällään päätöksellä esittämät ennakkoratkaisukysymykset seuraavasti:

ETY:n perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa ei tässä vaiheessa perusteta yksittäisiä oikeuksia, joita kansallisten tuomioistuinten on suojeltava, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa komissiolle määrätyn toimivallan harjoittamista.

	Lecourt	Donner	Trabucchi
Monaco	Mertens de Wilmars	Pescatore	Kutscher

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä heinäkuuta 1971.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti